

CASTAÑICULTURA: inovando no sector agroforestal

LIII CURSO DE SAÚDE AMBIENTAL

20 de febreiro de 2.014

PALAS DE REI

Soutos Sativa S.L.

Viveiro de castiñeiros de froito

Asesoramento técnico

alibòs

Pablo Antonio Fraga Gontán

Enxeñeiro Técnico Agrícola - Enxeñeiro Agrónomo

Director Técnico Proxecto Soutos

Técnico de Alibos Galicia

www.alibos.com

pablofraga@alibos.com

Distribución mundial: *Castanea* spp.

Europa: Grecia, Turquía, Italia, Francia, España e Portugal

XV. 5.

St. Cupuliferae.

159. *Castanea vulgaris* Lamarque. Castanea.

CASTANEA SATIVA

Producción de castaña

Península Ibérica:

Galicia, León, Norte de Portugal, Zamora e Asturias

En España comercialízase arredor de 50.000 tm/ano aprox.

En Galicia, 35.000 tm/ano a

- Cultivo tradicional
- Sen prácticas agrícolas
- Recollida manual

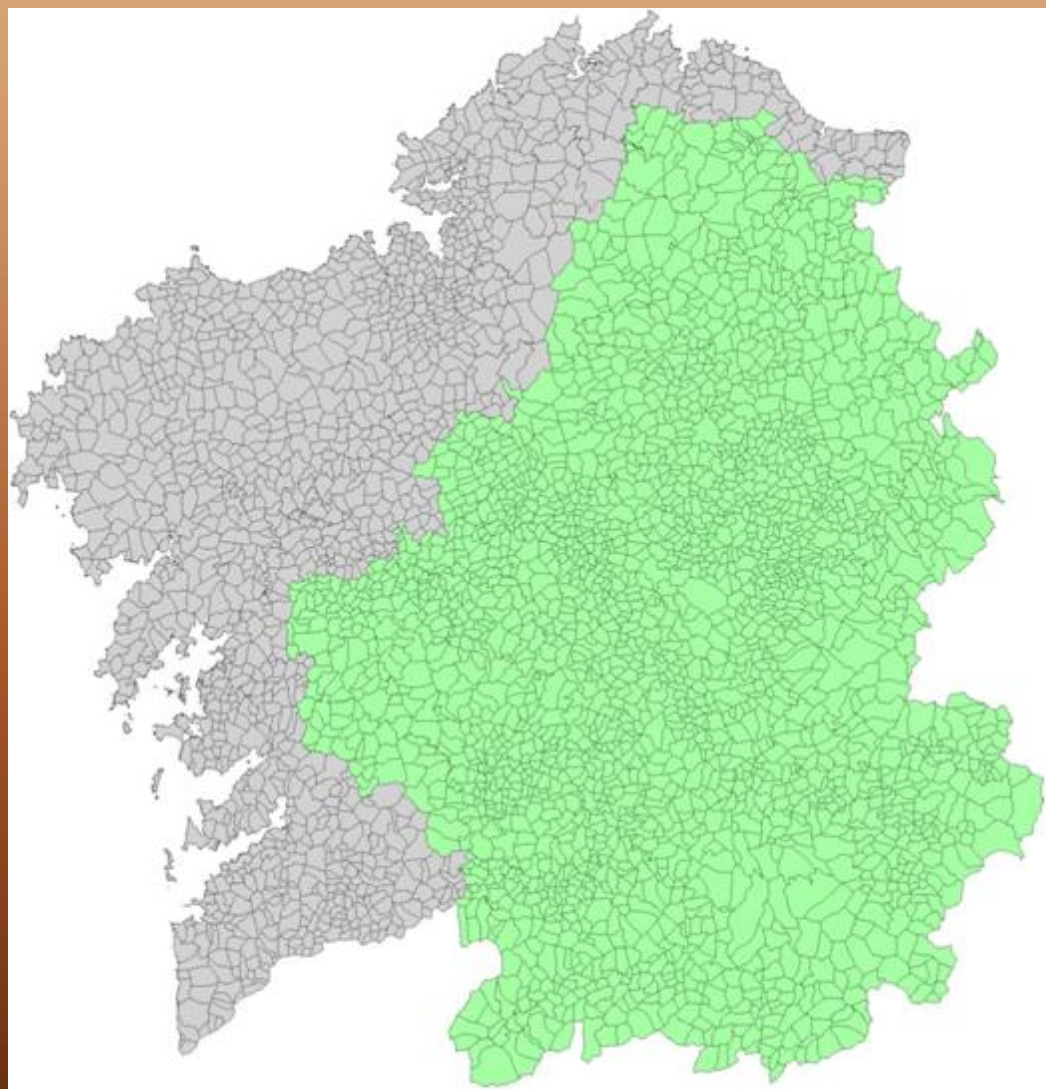
PRODUCCIÓN DE CASTAÑA POR PROVINCIA EN 2009 (toneladas)

I.X.P. CASTAÑA DE GALICIA

O ámbito xeográfico de produción da IXP “*Castaña de Galicia*” comprende o territorio galego que se atopa delimitado ao oeste pola Dorsal Galega e pola Serra do Xistral cara ao norte.

A demarcación da devandita área de produción responde a unhas **condicións climáticas e de solos óptimas para o cultivo de castaña de calidade.**

Algúns datos de

- A fábrica está ubicada en Monterroso (Lugo, 1968)
- Comezamos coa fabricación de cogomelos silvestres en conserva.
- Hoxe somos **un dos maiores produtores mundiais de castaña pelada conxelada.**

- **Inscrita no CRAEGA e na IXP Castaña de Galicia**

A castaña de Alibos

- **Castaña pelada ultraconxelada.**

Transformamos 3 - 5 millóns kilos/ ano. 2014: 6 millóns kilos

Exportación do 95 % da produción: Inglaterra, Francia, Suiza, Xapón, Estados Unidos, etc.

Alibos no C.R.A.E.G.A.

- Máis de **10 anos** inscritos
- Entre as 5 industrias con maior volume **facturación**
- **1ª** industria en volume **exportación**
- Premio á **Mellor Industria Ecolóxica** de Galicia no 2007
- 10 % da nosa produción é ecolóxica

8 Variedades galegas interesantes

FAMOSA – AMARELANTE - GARRIDA – LONGAL – NEGRAL – PAREDE – VENTURA - XUDIA

Comercialización en fresco

□ Famosa, Amarelante, Xudía, ...

Para o procesado na industria

□ Longal, Parede e Famosa para o pelado

"Amarelante"

"Famosa"

"Garrida"

"Longal"

8
VARIEDADES
DE CASTAÑAS
EN GALICIA

"Negral"

"De Parede"

"Ventura"

"Xudia"

FORTALEZAS DO SECTOR DA CASTAÑA

- ✓ **Gran aceptación** da castaña galega no mercado nacional e internacional
- ✓ **IXP Castaña de Galicia**
- ✓ **Elevada industrialización**, sobre todo en Galicia, con grandes empresas de transformación
- ✓ Elevada exportación dos produtos elaborados, **produtos delicatessen**
- ✓ **Prezos en aumento** para variedades de calidade e partidas homoxéneas
- ✓ **Boas condicións** edáficas e climáticas **en Galicia**
- ✓ Asociación coa **ecoloxía e ecoturismo**
- ✓ Produto **ecolóxico** (evitando tratamentos químicos de co
- ✓ **Tradición**

DEBILIDADES E NECESIDADES DO SECTOR DA CASTAÑA

- ❑ **Loita** contra pragas e doenzas
- ❑ **Modernización e profesionalización** do sector
- ❑ **Soutos antigos:**
 - Disposición aleatoria, variedades mesturadas, propiedade moi fragmentada, mala accesibilidade
- ❑ **Abandono actividade agraria**, despoboamento, falta man obra, resistencia ós cambios
- ❑ **Pouco consumo interior:** necesaria promoción
- ❑ **Diminución da produción**
- ❑ **Esixencias do mercado:**
 - Calidade (fácil pelado, grandes extensións, monovarietais)
 - Homoxeneidade, trazabilidade, custo de produción

III Concurso de Recetas "Cociña con Castaña de Galicia"

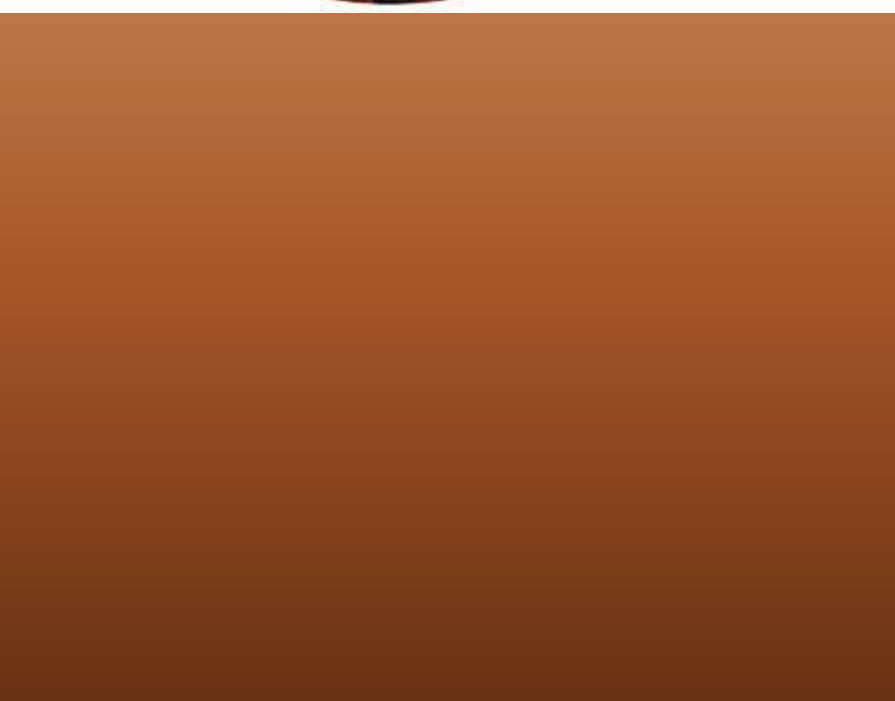

Tortitas triple de IXP Castaña de Galicia
con cansalada, romero y miel

Receta salada: (finalista)

De Palmira Orella-Michel *.

*Defendida por Marcos Domínguez

CASTIÑEIRO DE FROITO

Planificación e xestión das plantacións.

www.alibos.com

pablofraga@alibos.com

AXUDAS CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL E DO MAR

- **ORDE do 10 de setembro de 2013 pola que se establecen as bases reguladoras das axudas, en concorrencia competitiva, para o fomento da primeira forestación de terras non agrícolas, cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do PDR de Galicia 2007/2013, e se convocan para o ano 2013.**
- **SUPERFICIE MÍNIMA:3,75 ha**
- **AXUDAS: ata o 80%**
- **PROPIETARIO PARTICULAR OU MVMC**
- **PENDENTE DO TERREO ATA O 15%**
- **MARCO DE PLANTACIÓN 10*10**

**COMPROMISO DE ALIBOS
COMPRA DA COLLEITA GARANTIZADA**

AXUDAS CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL E DO MAR

- **ORDE do 18 de setembro de 2013 pola que se establecen as bases reguladoras das axudas, en concorrencia competitiva, para o fomento de plantacións de castiñeiro para o froito, cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do PDR de Galicia 2007-2013, e se convocan para o ano 2013.**
- **SUPERFICIE MÍNIMA: 1 ha**
- **AXUDAS: ata o 60%**
- **PROPIETARIO PARTICULAR OU MVMC**
- **PENDENTE DO TERREO ATA O 15%**
- **MARCO DE PLANTACIÓN 10*10**

**COMPROMISO DE ALIBOS
COMPRA DA COLLEITA GARANTIZADA**

SOUTOS

SOUTO GALEGO VELLO

SOUTO PORTUGUES

SOUTO FRANCES

SOUTO "ALIBOS"

SOUTO GALEGO VELLO

SOUTO GALEGO VELLO

- MARCO DE PLANTACIÓN IRREGULAR
- MÍNIMOS MANTEMENTOS
- ESCASEZA DE MAO DE OBRA EXPERIMENTADA
- RECOLLIDA MANUAL
- FALTA DE COÑECEMENTOS CONTRA PRAGAS E ENFERMIDADES
- RESULTADO: ABANDONO DOS SOUTOS

SOUTO PORTUGUÊS

SOUTO PORTUGUÉS

- MARCO DE PLANTACIÓN REGULAR
- MANTEMENTO MECANIZADO: ARADO
- RECOLLIDA MANUAL
- MAO DE OBRA CON EXPERIENCIA
- LOITA CONTRA PRAGAS E ENFERMIDADES
- REVALORIZACIÓN DO SEU PRODUCTO: POUCAS VARIEDADES E DE CALIDADE

SOUTO FRANCES

Invenio

Verger optimisé

Plantation 1990

Nos partenaires :

SOUTO FRANCES

- MARCO DE PLANTACIÓN REGULAR
- MANTEMENTO MECANIZADO: DESBROCE
- RECOLLIDA MANUAL E MECANIZADA (REDES)
- MAO DE OBRA CON EXPERIENCIA
- LOITA CONTRA PRAGAS E ENFERMIDADES
- EXPERIMENTACIÓNS E ESTUDIOS CON NOVOS PATRONS
PORTAENXERTOS. REGO POR GOTEIO.
- REVALORIZACIÓN DO SEU PRODUCTO: POUCAS
VARIEDADES E DE CALIDADE

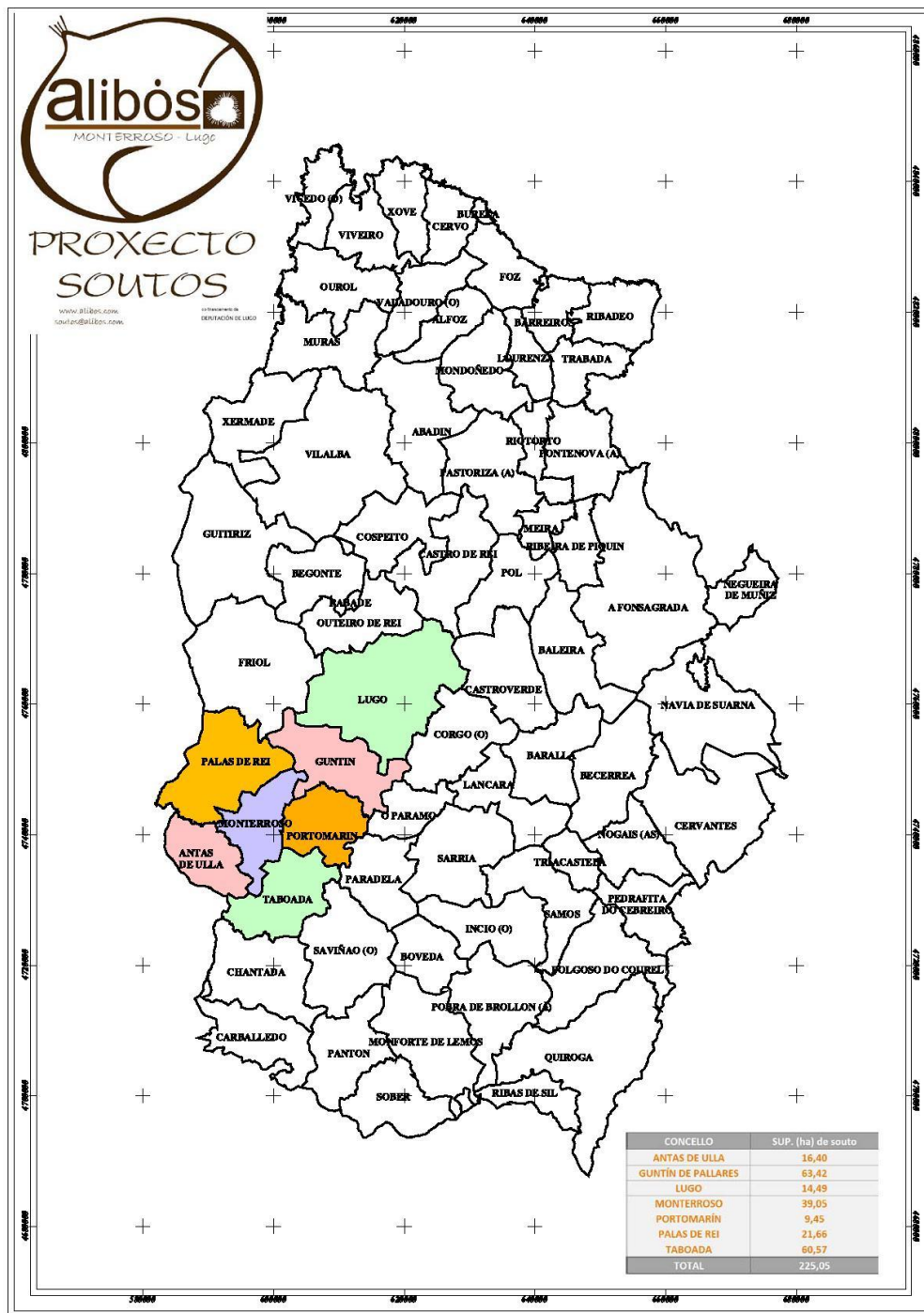

SOUTO ALIBOS

225
hectareas
de
souto
na
provincia
de
Lugo

SOUTO ALIBOS

- MARCO DE PLANTACIÓN REGULAR
- MANTEMENTO MECANIZADO: DESBROCE
- RECOLLIDA MECANIZADA
- LOITA CONTRA PRAGAS E ENFERMIDADES
- EXPERIMENTACIÓNS CON NOVOS PATRONS PORTAENXERTOS.
- REGO POR GOTEIO.
- REVALORIZACIÓN DO SEU PRODUCTO: POUCAS VARIEDADES E DE CALIDADE

DESBROCE MECANIZADO E MANUAL

SEGA E DESBROCE MANUAL

PODA

PODA

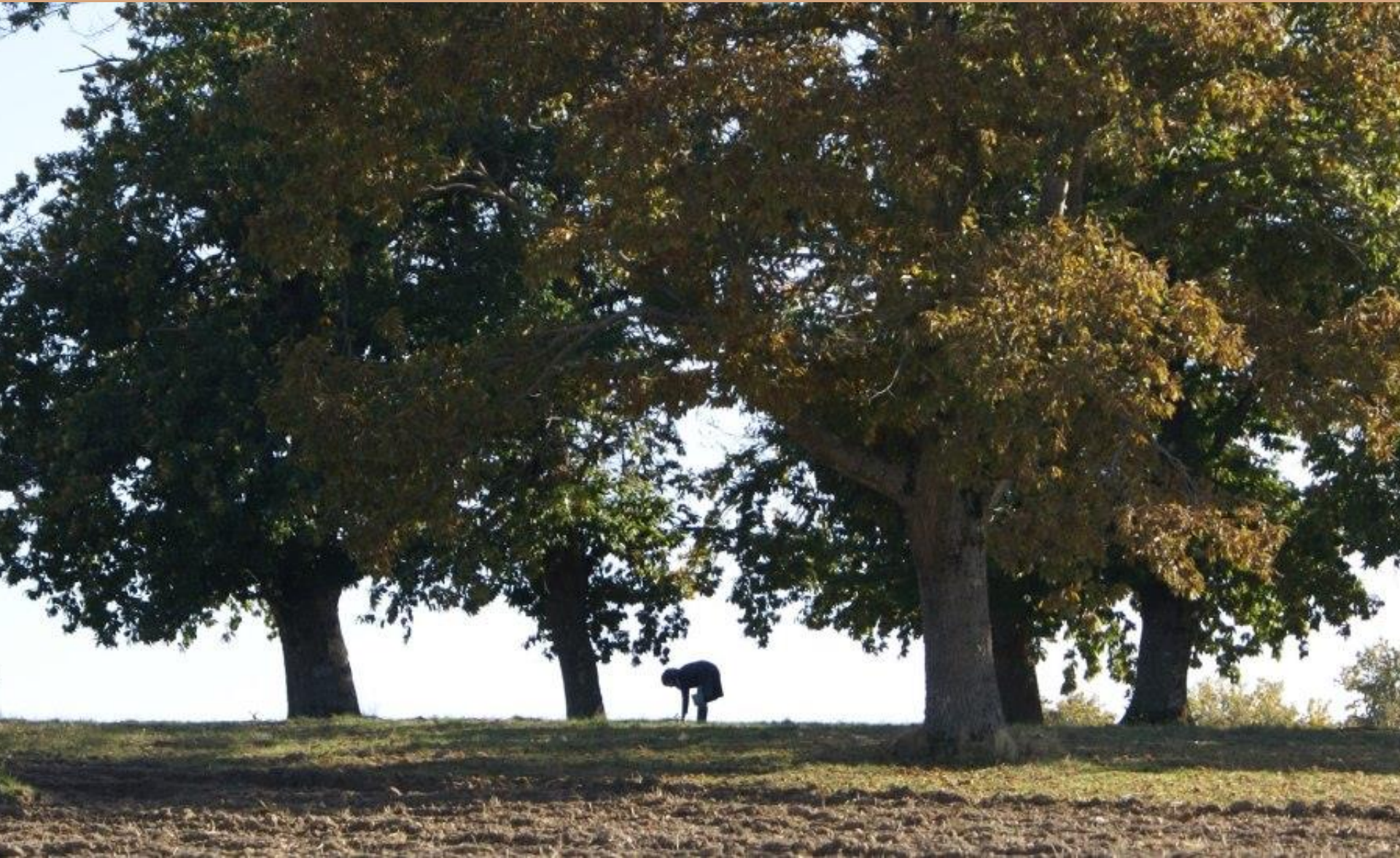
REGO PUNTUAL

ABONADO e MULCHING

RECOLLIDA MECANIZADA

RECOLLIDA MECANIZADA

RECOLLIDA MECANIZADA

APROVEITAMENTOS COMPLEMENTARIOS

DATOS PRODUCCIÓN DE CASTAÑA

- Alto porcentaxe da castaña que entra en Alíbos é importada.
- Mantemento dos soutos mínimo: desbroce anual e abonado. Poda cada 2-4 anos.
- Recollida mecanizada.
- Precio da castaña en aumento: 2014 castaña de calidade ata 1,85 euros / quílo (HOMOXENEIZADA)

SOUTO PORTUGAL

PLANTACIÓNS NOVAS. MARCOS DE PLANTACIÓN
LABOREO DO TERREO. MEDIDAS CULTURAIS

10 NOVEMBRO 2010

VISTA PANORÁMICA DA ZONA VISITADA

TAZÉM. Concelho Valpaços. Distrito Vila Real. PORTUGAL.

Altitude: 900 - 950 m. Clima Atlântico

Marcos de plantación amplios e soutos cuídados

Gracias pola súa atención

pablofraga@alibos.com